

Vergaderjaar 2013–2014

29 398

Maatregelen verkeersveiligheid

Nr. 389

BRIEF VAN DE MINISTER VAN INFRASTRUCTUUR EN MILIEU

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 12 december 2013

Hierbij informeer ik u over het aantal ernstig verkeersgewonden in 2012. Het aantal is gedaald van 20.100 in 2011 naar 19.200¹ in 2012. Dit is een daling van 4,5%; een eerste daling van het aantal gewonden sinds 2006. Het is nog te vroeg om te bepalen of dit het begin is van een dalende trend of een stagnatie van het aantal ernstig verkeersgewonden. Dat zal de komende jaren moeten blijken. Ik ben uiteraard positief dat de jarenlange stijging is doorbroken.

Ongevallenregistratie

De toegezegde maatregelen van de Minister van Veiligheid en Justitie om de politieregistratie van ernstig verkeersgewonden te verbeteren zijn in 2013 geïmplementeerd. Dit zal vanaf volgend jaar tot uitdrukking komen in de kwaliteit van de ongevallencijfers. Ook heeft de politie samen met het Verbond van Verzekeraars en VIA het initiatief genomen om de registratie van alle soorten verkeersongevallen door betrokkenen te vereenvoudigen. Daartoe wordt een website en app gelanceerd. Deze aanvullende ongevallenregistratie maakt het mogelijk meer verkeersongevallen in beeld te brengen.

Ziekenhuizen gaan over op een nieuw letselregistratiesysteem om de kwaliteit van de registratie te verbeteren. Deze overgang heeft het vaststellen van het aantal gewonden in 2012 ernstig bemoeilijkt. In 2013 zijn nagenoeg alle ziekenhuizen over naar het nieuwe systeem en zal de vaststelling van het aantal ernstig verkeersgewonden weer gemakkelijker gaan. Daarnaast heb ik de beschikking gekregen over geanonimiseerde patiëntenvervoersgegevens van 11 ambulancediensten over de periode 2009 tot en met 2012. Deze gegevens worden nog aangevuld vanuit de overige diensten. Ik heb SWOV en Rijkswaterstaat gevraagd te onder-

¹ SWOV gaat uit van een marge van plus of min 1.300 (6,7%) in verband met de beperkte kwaliteit van de gebruikte gegevens voor 2012.

zoeken of deze informatie de kwaliteit van de gewondencijfers de komende jaren kan verbeteren.

Doelstellingen

In 2012 heeft de SWOV de haalbaarheid van de verkeersveiligheidsdoelstellingen doorgerekend. Hieruit bleek dat de doelstelling van maximaal 500 verkeersdoden in 2020 met de aanvullende maatregelen uit de Beleidsimpuls binnen bereik ligt. Ik houd daarom vast aan deze ambitieuze doelstelling.

De doelstelling van maximaal 10.600 ernstig verkeersgewonden blijft volgens SWOV buiten bereik. Vooral de groei van het fietsgebruik door 50-plussers², mede dankzij de succesvolle introductie van de elektrische fiets, heeft geleid tot een hoger aantal gewonden. SWOV rekt in 2015 het verkeersveiligheidsbeleid opnieuw door, als de maatregelen uit de beleidsimpuls ook tot effect hebben kunnen leiden, en kan mij dan adviseren over een goed onderbouwde doelstelling voor ernstig verkeersgewonden.

Ik geef samen met decentrale overheden en maatschappelijke partners voortvarend uitvoering aan de 23 maatregelen uit de Beleidsimpuls Verkeersveiligheid. Speciale aandacht geef ik daarbij aan de Lokale Aanpak Veilig Fietsen door gemeenten. Samen met de 6 burgemeestersambassadeurs en de Commissaris van de Koning van Overijssel stimuleer ik gemeenten deze actie vorm te geven.

SWOV heeft bij doorrekening van de Beleidsimpuls in 2012 vier extra maatregelen geschetst waarmee, bij volledige realisatie, de doelstelling voor ernstig gewonden in beeld zou kunnen komen. Dit zijn: (1) volledig duurzaam veilige fietsinfrastructuur, (2) iedereen een fietshelm op, (3) niemand onder invloed van alcohol en (4) geen snelheidsovertredingen. Ik juich verbeteringen toe, maar acht de noodzakelijke ingrepen om deze maatregelen in volle omvang te kunnen realiseren niet uitvoerbaar. Iedere fietser een fietshelm op laten zetten leidt mogelijk tot minder fietsgebruik en daarmee tot een negatief gezondheidseffect. Ook de andere verregaande maatregelen zijn niet haalbaar. Hieruit concludeer ik dat er nu geen aanvullende maatregelen beschikbaar zijn die voldoende effect sorteren om de doelstelling op korte termijn binnen bereik te kunnen krijgen.

Ik laat diverse onderzoeken uitvoeren om extra maatregelen in beeld te krijgen. De eerste resultaten van onderzoeken naar fietsveiligheid bieden nieuwe kennis, maar geen handvatten voor maatregelen die op korte termijn uitgevoerd kunnen worden. Binnenkort komen resultaten beschikbaar van de dieptestudie naar enkelvoudige fietsongevallen van senioren (SWOV), onderzoek naar een feedforward systeem op de fiets dat waarschuwt voor gevaarlijke situaties (Roessingh, TNO en de Fietzersbond) en aanbevelingen hoe een locatie veilig ingericht kan worden als het plaatsen van een paaltje of obstakel noodzakelijk is (Fietsberaad). In 2014 wordt duidelijk of dit handvatten voor maatregelen biedt.

In het voorjaar van 2014 zal ik u over de resultaten informeren, tezamen met de eerste voortgangsmonitor van de maatregelen uit de Beleidsimpuls die SWOV op dit moment opstelt. Ik zal daarbij met name ingaan

² 50-plussers legden in 2012 66% meer fietskilometers af dan in 1995 (Kennisinstituut voor Mobiliteitsbeleid)

op de voortgang van de actieplannen van gemeenten om de fietsveiligheid te vergroten.

Ik blijf ambitieus. Maar als er in 2015 geen zicht is op het bereiken van de doelstelling wil ik bezien of ik een nieuwe ambitieuze onderbouwde doelstelling kan formuleren. Dit als antwoord op de motie van het lid De Rouwe (Kamerstuk 33 750 XII, nr. 34).

De Minister van Infrastructuur en Milieu,
M.H. Schultz van Haegen-Maas Geesteranus